

ПРОЕКТУВАННЯ І СТВОРЕННЯ ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ

Лекція № 5

План

- 1. Вибір територій для заповідання.
- 2. Резервування територій для подальшого заповідання.
- 3. Етапи створення територій ПЗФ

1. Вибір територій для заповідання.

▣ Критерії для вибору заповідної території:

- ▣ переважання на території відносно незміненого природного ландшафту, характерного або унікального для певних регіонів;
- ▣ відсутність на території, яка пропонується для створення парку, великих промислових центрів, значного забруднення природних комплексів тощо;
- ▣ привабливість території для населення (для НПП і регіональних ЛП);
- ▣ наявність на території осередків природних екотопів з цінним рослинним та тваринним світом, на яких встановлений охоронний режим (заказників, заповідних урочищ, пам'яток природи), або ділянок, на яких можливе створення таких об'єктів;
- ▣ велике екологічне значення території.

2. Резервування територій для подальшого заповідання.

Резервування базується на необхідності вилучення з різних форм використання природних територій, які відіграють важливу роль у збереженні біоти та забезпеченні екологічного балансу ландшафтів, але ще не є заповіданими.

За Указом Президента складається перелік об'єктів, які резервуються для першочергового заповідання, ці території **не підлягають приватизації**.

3. Етапи створення територій ПЗФ

- 1) Підготовка і подання клопотання щодо створення об'єкту ПЗФ.
- 2) Розгляд клопотання у місячний строк. Повноваження на розгляд клопотання щодо створення об'єктів загальнодержавного значення надається центральному органу виконавчої влади в галузі навколишнього природного середовища, а щодо об'єктів місцевого значення – його підрозділам в областях. Термін розгляду клопотання складає один місяць.
- 3) Після схвалення клопотання проводиться його погодження з власниками та користувачами природних ресурсів у межах територій, рекомендованих для заповідання, а також погодження з місцевими органами влади всіх рівнів порядку використання природних ресурсів на його території після заповідання та отримання принципової згоди на заповідання.
- 4) Розроблення проекту створення об'єкту ПЗФ.
- 5) За результатами розгляду розробленого проекту створення та його відповідного узгодження готується проект рішення. Рішення про створення об'єктів загальнодержавного значення приймається Президентом України. Об'єкти місцевого значення створюються за рішенням обласної ради. Йде підготовка проекту указу Президента України або рішення обласної ради щодо створення об'єкту ПЗФ.

3. Етапи створення територій ПЗФ

- 6) Узгодження проекту у відповідних міністерствах та відомствах.
- 7) Підготовка необхідного комплексу документів та подання проекту рішення про створення об'єкту ПЗФ до Кабінету Міністрів або обласної ради.
- 8) Передача документів Кабінетом Міністрів до Адміністрації Президента України.
- 9) Підписання указу Президентом України.
- 10) Створення дирекції установи.
- 11) Розроблення та затвердження Положення про об'єкт ПЗФ, оформлення охоронного зобов'язання.
- 12) Розроблення проекту відведення земельної ділянки для установ ПЗФ, оформлення державного акту на право користування землею, закріплення меж на місцевості.
- 13) Розроблення та затвердження проекту організації території.

Підготовка та подання клопотання про створення об'єкту ПЗФ

- ▣ **обґрунтування відповідності території** для заповідання природоохоронним, науковим, рекреаційним та іншим критеріям. (здійснюватися та оформлюватися на науковому рівні фахівцями відповідної кваліфікації).
- ▣ **Склад:** наукове обґрунтування, карта-схема майбутнього об'єкту, відомості про господарське використання території, землевласників та землекористувачів (**ДОДАТКОВІ** – характеристика історико-культурної цінності території, її етнографічне значення, сучасний стан та перспективи розвитку рекреації та народних промислів, пропозиції щодо діяльності майбутньої природоохоронної установи).

Узгодження з власниками та користувачами земельних ділянок, органами місцевого самоврядування та зацікавленими організаціями

- включають в себе ряд документів, серед яких відомості про земельну ділянку, погодження із землекористувачами, а також 14 висновків різних інстанцій.

Проектування природно-заповідних територій.

- ▣ **Проект створення природно-заповідної території** є підставою для прийняття рішення про її створення.
- ▣ **Склад:** пояснювальна записка, картографічні матеріали і матеріали погодження.
- ▣ **обов'язково** – розділ щодо функціонального зонування для національних природних парків, біосферних заповідників, регіональних ландшафтних парків.
- ▣ **загальнодержавного** значення – центральний орган виконавчої влади в галузі навколишнього природного середовища; **місцевого значення** – його органи на місцях.

□ Необхідний документ: **проект організації території.**

□ **Склад:** планування території, комплексне обґрунтування природоохоронних заходів та здійснення діяльності щодо виконання завдань, які покладаються на установи ПЗФ.

□ **Аналітична частина проекту** містить:

□ характеристика природно-кліматичних особливостей території

□ аналіз ландшафтів, рослинності, тваринного світу, рекреаційних ресурсів

□ оцінка архітектурно-планувальних особливостей територій, окремих поселень, зон відпочинку

□ характеристика транспортної мережі, інженерних комунікацій